

ledebe kun Thingets Opmærksomhed derpaa. Han sagde, at saaledes som det var for Dieblisset, vilde han gjerne indrømme, at der var Kald, som vare knæpt aflagte, hvorimod der var andre, der vare meget rindelig aflagte, og at deri unægtelig kunde ligge en Grund til at forandre dette Forhold, og det var Noget, som han, Ministeren, ingenlunde overfaae, men at det var et Spørgsmaal, om den Vej, som her var foreslaaet, var den rette til at ordne dette Forhold paa. Det er altsaa Spørgsmaalet, som kan komme til at foreligge, men som ikke behøver at foreligge ved Afgjørelsen af, om vi skulle antage denne Paragraph eller ikke: er der ingen anden Maade at naae til en forstændig Lønning af Præsterne paa, ingen Maade, som man lettere kan oversee end netop den, at tage ind i Statskassen den hele Indtægt, der tilflyder Præsten som fast Lønning paa Statens Vegne og derpaa regulere Lønningerne efter de forskjellige Personligheder eller Stillingerne, som de indtage? Jeg troer det ikke; men jeg begriber, at det kan være en Gjenstand for Overveelse. Jeg skal forøvrigt gjøre gjældende, at den Lønningsmaade, som man nu holder fast for Præsterne, i en tidligere Tid saa at sige har været almindelig for alle Embeds- og Bestillingsmænd, især for de bethdeligere og større; man er gaaet bort fra den, fordi man er kommen til den Erkjendelse, at ethvert Forsøg paa, ad anden Vej at ordne den end ved at stille Statskassen imellem som den modtagende og udbetalende Mellemmand, var bebyrdende og uensigtsmæssig; det er Erfaringen, som der har talt. Den ærede Minister har været imod, at tage forfæst paa denne Sag, at beslutte sig for hurtig til det afgjørende Skridt, idet han har sagt, at det er et Spørgsmaal, om der vil være nogen Binding for Statskassen ved at gaae ind paa denne Plan, og om det ikke vilde vise sig, naar der skulde reguleres faste Lønninger, som skulde gives til denne store Embedsklasse, Præstestanden, at de Indtægter, som Staten vilde komme i Besiddelse af til at lønne dem med, vilde blive utilstrækkelige, om ikke den Paatrængenhed, som vilde komme frem fra en saa stor Klasse, vilde virke trykkende paa Statskassen, naar den kom til at staae som

Mellemmand, og medføre, naar Alt samlede til et Hele, en i det Hele taget større Udgift end den, hvormed de nu maae være nøiede, idet det nemlig betragtes som noget engang Afgivet til Geistligheden, hvormed den maa finde sig tilfreds. Vi maae lægge Mærke til, at vi allerede for længe siden, for Aaringer tilbage, ere komne ind paa, af Statens Midler at maatte tilflyde til Præstefabets Lønning; det udredes paa ingen Maade Altsammen nu uden Tilskud fra Statskassen. Vi have nylig, uhyggeligviis vilde jeg ellers sige, men ligeoverfor det ærede Thing vil jeg kun sige, lidt ubekænsomt, tilstaaet en ikke ringe Sum til en ganske lille Menighed og en Præst in spe, og paa den Maade kunde vi jo blive ved. Begynde vi først saaledes, og komme vi saa let til det, som vi her kom til det under alle Slags Tølelsspaastud, saa er der ikke Spørgsmaal om, at Noget veed, hvor Grændsen skal sættes, og dette vil gjøre det endnu nødvendigere, saa tidlig som muligt at omfatte og beherske det hele Spørgsmaal og see at faae det ordnet og reguleret. Naar man siger, at Finantierne vilde finde sig vanskeligt stillede ligeoverfor en saa stor Klasse af Embedsmænd, som blive stillede i umiddelbar Forbindelse med Statskassen, hvoraf den bliver lønnet, saa skal jeg tilstaae, at der ligger en dyb Sandhed, grundet paa en lang Erfaring, deri. Paatrængenheden er os saa godt bekendt, at Ingen kan tvivle derom, men vi kunne haabe, at Repræsentanterne for den os Nøisomhed lærende Christendom maatte være de mindst paatrængende af Alle; og skulle de blive mellem de meget Paatrængende, saa laae maastee deri et Beviis for, at de ikke vare de ægte Repræsentanter for Christendommen. En af de Grunde, hvormed Ministeren, saavidt jeg forstod ham, støttede Forslagets Retning og Mening, var den, at han sagde: Den store Forskjellighed, som nu er tilstede i de Kalds Indtægter, der ere tildeelte de forskjellige Personer, fremkalder hyppigt Forslyttelser, som jævnlig komme til at virke skadeligt, og denne Grund forekommer mig at være af en overordentlig stor Betydning.

Det forekommer mig og har altid forekommet mig ikke heldigt, seet fra Geistlighedens